
PWYLLGOR YMGYNGHOROL HARBWR ABERDYFI 29/03/2022

YN BRESENNOL:

Cyngor Gwynedd:

Y Cyngorwyr: Dewi Owen (Cadeirydd), Anne Lloyd Jones (Is-gadeirydd) a Mike Stevens.

Aelodau Cyfetholedig: Jim Lee (Outward Bound Wales), David Williams (Pwyllgor Gwelliannau a Hysbysebu Aberdyfi), Desmond George (Clwb Hwyllo Dyfi), Guy Shaw (Clwb Rhwyfo Aberdyfi).

Swyddogion: Llyr B. Jones (Pennaeth Cynorthwyol Economi a Chymuned), Barry Davies (Rheolwr Gwasanaeth Morwrol), Will Stockford (Harbwr feistr Aberdyfi) a Lowri Haf Evans (Swyddog Gwasanaeth Democratiaeth).

Eraill a wahoddwyd: Owain Griffith (Prif Beiriannydd Ymgynghoriaeth Gwynedd)

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan Y Cyngorydd Gareth Thomas (Aelod Cabinet Economi a Chymuned), Cyngorydd Bob Tyrrell (Cyngor Cymuned Aberdyfi), Al Crisp (Outward Bound Wales), Josh Cooper (RNLi Aberdyfi) ac Arthur Francis Jones (Uwch Swyddog Harbyrau)

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Dim i'w nodi.

3. MATERION BRYS

Diweddariad ar brosiectau Wal y Cei a Pont Bryn Llestair (Picnic Island Bridge)

Wal Cei Aberdyfi

Croesawyd Owain Griffiths (Prif Beiriannydd Ymgynghoriaeth Gwynedd) i'r cyfarfod i roi diweddariad ar brosiect wal y cei. Adroddwyd, wedi derbyn tri chais am y gwaith bod yr Uned, wedi dilyn proses o asesu'r ceisiadau, yn y broses o gynnig y gwaith i gwmni sydd yn arbenigo fel Contractwr Morol o fewn Peirianeg Sifil o'r enw Teignmouth Maritime Services Ltd (TMS) o Ddyfnaint.

Derbyniwyd bod y broses wedi bod yn un hir, ond bellach bod llythyr gan Lywodraeth Cymru wedi ei dderbyn yn cadarnhau telerau'r grant ynghyd ag arian cyfatebol gan Gyngor Gwynedd i dalu am y gwaith. Amlygwyd mai'r cam nesaf fydd gosod rhaglen ddiwygiedig a thrafod cyfnod yr achos busnes yn llawn gyda'r cwmni. Nodwyd nad oedd dyddiad pendant ar gyfer dechrau'r gwaith, ond unwaith y daw rhaglen ddiwygiedig i law, byddai'r wybodaeth yn cael ei rhyddhau. Cadarnhawyd bod yr arian yn ddiogel a bod y cwmni eisoes wedi ymweld â'r safle ac wedi cyfarfod rhai rhandaliad. Ategwyd mai dymuniad YGC oedd sefydlu un grŵp i ymgysylltu gyda'r gymuned fydd yn cyfarfod yn rhithiol unwaith y mis i drafod materion yn ymwneud â'r prosiect - y bwriad yw cynnal y cyfarfod cyntaf yn ystod mis Ebrill.

Yn dilyn y drafodaeth ddilynol, nodwyd y sylwadau canlynol gan aelodau;

- Bod y newyddion yn bositif ac i'w groesawu
- Doeth fyddai cael Clerc Cyngor Cymuned Aberdyfi yn aelod o'r grŵp cymunedol
- Dylid llunio rhaglen waith a pharatoi ar gyfer cyfnod cyn gweithredu – posib trefnu storfeydd, symud offer a pharatoi mynediad – awgrym amser o ryw 6 wythnos
- Bydd angen ystyried effaith y gwaith ar yr economi leol - y gwaith yn debygol o gael ei weithredu yn ystod cyfnod prysur / gwyliau ysgol. Os yw'r arian yn ei le onid gwell fyddai oedi fel y bydd llai o darfu ac effaith ar y gymuned?
- Bod prisiau offer, dur, tanwydd ac adnoddau yn codi
- Bydd loriau trwm yn cario dur yn amharu ar symudiadau yn y dref – angen paratoi ar gyfer hyn

Mewn ymateb i sylw ynglŷn ag oedi'r gwaith, ystyriwyd mai gwell fyddai gweithredu mor fuan â phosib gan y byddai dechrau ar y gwaith yn ystod misoedd yr Hydref yn agored i risgiau tywydd garw a chynnydd mewn costau adnoddau. Ategwyd bod pryderon eisoes yn bodoli ynglŷn â phryniant offer (sheet piles) ar gyfer creu sylfaen - dyma'r mater fydd yn pennu dechrau'r gwaith. Sicrhawyd bod y pryderon yn cael eu hystyried, ond doeth fyddai parhau ac ymdrin ag unrhyw faterion wrth iddynt godi.

Pont Bryn Llestair (Picnic Island Bridge)

Amlygodd Mr Barry Davies (Rheolwr Gwasanaeth Morwrol), er yr oediad, bod bwriad cwblhau'r gwaith yn 2022. Nodwyd bod y gwaith yn cael ei ariannu drwy gyfraniadau gan Cyngor Gwyendd, Outward Bound Wales, FLAG a Network Rail, ond bellach bod costau dur wedi cynnydd yn sylweddol ac felly y gyllideb yn brin o ryw £30k. Awgrymwyd cynnal trafodaethau pellach gyda'r partneriaid i geisio modd o gwrdd â'r bwlch ariannol. Nododd y Cadeirydd, bod y cyfryngau yn awyddus i wneud rhaglen ar y gwaith oherwydd bod diddordeb a brwdfrydedd yn y gymuned leol i gwblhau'r gwaith.

Diolchwyd i'r swyddogion am y diweddariadau

4. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfod y Pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar Dachwedd 2il 2021, fel rhai cywir.

Nid oedd unrhyw faterion yn codi o'r cofnodion

5. DIWEDDARIAD AR FATERION RHEOLAETHOL YR HARBWR

Cyflwynwyd yr adroddiadau isod, a gwahoddwyd yr Aelodau i gynnig sylwadau am eu cynnwys a gofyn cwestiynau.

a) Adroddiad yr Uwch Swyddog Harbyrau yn rhoi diweddariad cryno i'r pwyllgor ar faterion yr harbwr ar gyfer y flwyddyn a ddaw i ben Mawrth 2022.

Yn absenoldeb yr Uwch Swyddog Harbyrau nododd Rheolwr Gwasanaeth Morwrol mai braf oedd cyhoeddi blwyddyn lwyddiannus gyda chynnydd yn nifer ymwelwyr a chwsmeriaid yn adlewyrchu llacio graddol cyfyngiadau covid a rhwystrau teithio tramor.

Tynnwyd sylw at y materion canlynol:

Angorfeydd a chofrestru cychod

Adroddwyd y byddai'r gwasanaeth cofrestru a thalu ar lein yn agor i gwsmeriaid gofrestru eu llestr drwy wefan y Cyngor ar y 31ain o Fawrth 2022. Adroddwyd bod y drefn a gyflwynwyd Mawrth 2021 wedi bod yn llwyddiannus iawn a gwelwyd am y tro cyntaf restr aros am angorfeydd yn Harbwr Pwllheli.

Côd Diogelwch Morol Porthladdoedd

Nodwyd bod y Gwasanaeth yn adolygu'r Côd Diogelwch Morol yn rheolaidd er mwyn sicrhau eu bod yn parhau i gydymffurfio'n llawn gyda'r safonau diogelwch yn harbyrau Gwynedd - bydd archwiliad allanol o'r côd yn cael ei gynnal gan unigolyn dynodedig. Ategwyd bod datganiad cydymffurfiaeth wedi ei arwyddo ac wedi ei gyflwyno i'r Asiantaeth Gwylwyr y Glannau. Amlygwyd pryderon difrifol ynglŷn â chyflwr y cei yn Aberdyfi (dim o ran ei strwythur ond y risg uchel i ddefnyddwyr eraill). Er bod gwybodaeth ac arwyddion yn ymddangos ar y cei yn amlygu risgiau a phryderon i ddiogelwch y cyhoedd, rhaid gwneud mwy ac mae yn anrffod bod yr Uned Morwrol yn gweithredu ar frys i sicrhau diogelwch y safle. Nodwyd bod y risg o beidio clirio / cadw offer pysgotwyr wedi ei gyfarch drwy greu lle cadw offer yn y compownd a derbyniwyd bod angen sicrhau cydweithrediad gan y pysgotwyr i flaenoriaethu diogelwch y cyhoedd. Ategwyd, pan fydd y gwaith clirio yn dechrau ar gyfer wal y cei, bydd yr offer yn cael ei symud yn barhaol i'r compownd.

Anogwyd yr Aelodau i gyflwyno sylwadau rheolaidd ar addasrwydd y Côd Diogelwch Morol

Materion Staffio

Canmolwyd yr holl staff (harbwr a thraeth) am eu gwasanaeth drwy gydol y pandemig i sicrhau diogelwch yr harbwr a'r traeth gan gydymffurfio yn llawn gyda chanllawiau Llywodraeth Cymru. Nodwyd bod 2 swydd barhaol yn Harbwr Aberdyfi gyda bwriad o gyflogi 2 swydd dymhorol yno a 3 yn Nhywyn. Ategwyd, bod ymateb i'r swyddi wedi bod yn siomedig iawn ond braf oedd cael adrodd bod Mr George Watson yn dychwelyd - un a phrofiad yn y maes, yn arweinydd tîm cryf ac yn gyfathrebwr da.

Materion Ariannol

Amlygwyd y tebygolrwydd y byddai ffioedd a thaliadau arfaethedig ar gyfer Harbwr Aberdyfi, ynghyd a ffioedd lansio cychod pŵer a chychod personol am 2022/23, yn codi yn unol â chyfradd chwyddiant.

Diolchwyd am yr adroddiad. Braf oedd adrodd bod y sefyllfa ariannol yn bositif ac er mai bychan yw'r incwm, bod cyfraniad yr Harbwr a thraeth Aberdyfi yn werthfawr i'r economi leol.

(b) Adroddiad yr Harbwr Feistr yn crynhoi'r materion Mordwyo a Gweithredol a wnaed ac a brofwyd yn y cyfnod rhwng mis Hydref 2021 a Mawrth 2022, gan gynnwys materion cynnal a chadw.

Diolchodd yr Harbwr feistr am gefnogaeth yr Uned Forwrol ac am yr holl negeseuon a dderbyniodd ef a'i deulu yn ystod gwaeledd ei wraig.

Nodwyd bod dau Hysbysiad Lleol i Forwyr yn weithredol sy'n ymwneud â'r marciau mordwyo yn y sianel - y gwasanaeth wedi bod mewn cysylltiad gyda chontractwr lleol i ymgymryd â'r gwaith angenrheidiol pan fydd y tywydd yn caniatáu.

Adroddwyd bod Ymddiriedolaeth yr Outward Bound wedi cynnal rhaglen lawn o ddigwyddiadau ar yr afon a bod gweithgareddau pysgota masnachol wedi parhau dros fisoedd y gaeaf. Nodwyd bod Asiantaeth y Môr a Gwylwyr y Glannau wedi bod yn weithredol ym mis Mawrth gyda thîm yn cynnal archwiliadau diogelwch ar hap ar gyhod pysgota masnachol.

Cyfeiriwyd at archwiliad dŵr isel a gynhaliwyd 03/03/22 yn ardal Clifside wrth hen lithrfa'r Bad Achub. Nodwyd y byddai swyddogion yn parhau i fonitro'r sefyllfa cyn i'r contractwr angorfeydd ddechrau ar ei waith.

Adroddwyd y byddai'r gwaith cynnal a chadw yn parhau drwy'r misoedd nesaf mewn paratodau ar gyfer gwaith wal y cei a thymor prysur o ymwelwyr a digwyddiadau.

Diolchwyd am yr adroddiad. Diolchwyd i Wil Stockford (Harbwr feistr) ac Oli Simmons (Cymhorthydd Harbwr Aberdyfi) am y gwaith clirio oedd wedi ei wneud o gwmpas yr Harbwr ac am wynebu heriau o bob math gan ymwelwyr.

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â threfniadau symud tywod a chais i symud tywod sydd yn casglu yn y maes parcio cyn gwyliau'r Pasg, nodwyd bod ardal y promenâd ynghyd ag ardal y Bad Achub wedi ei glirio a bod trafodaethau yn cael eu cynnal gyda'r Uned Trafnidiaeth a YGC am gynnal y llithrfa. Ategwyd bod cyfrifoldebau'r Uned Forwrol ynglŷn â gwaith rheolaeth yr Harbwr yn cael ei weithredu.

Mewn ymateb i gwestiwn ategol ynglŷn â'r awgrym o ddefnyddio arian o'r maes parcio i dalu i'r Uned Forwrol glirio'r tywod, nodwyd nad oedd trefniant trosglwyddo arian mewn bodolaeth ond bod modd annog mwy o gydweithio rhwng adrannau. Er yn derbyn bod sgil effeithiau'r arbedion yn amlygu eu hunain erbyn hyn a bod symud tywod yn frwydr yn erbyn natur, cydnabuwyd bod angen cynllun yn ei le i ymateb i'r pryderon lleol.

Amlygodd D George bod aelodau o gwmni TMS, wrth gynnal ymweliad safle, wedi awgrymu defnydd o'u peiriannau, fydd ar y safe, i glirio tywod. Awgrymwyd y gall Clwb Hwyllo Aberdyfi gyfrannu'n rhannol at unrhyw gostau, gyda chyfraniadau pellach efallai gan Gyngor Gwynedd a'r Clwb Cychod.

PENDERFYNWYD

Nodi a derbyn yr adroddiadau.

6. MATERION I'W HYSTYRIED AR GAIS AELODAU'R PWYLLGOR YMGYNGHOROL

Dim i'w nodi

7. DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Cadarnhawyd bod y cyfarfod nesaf ar y 25ain o Hydref 2022.

Dechreuodd y cyfarfod am 10:00am a daeth i ben am 11:20am